

Eesti Maastikuarhitektide Liidu aastapreemia 2025

On suur rõõm, et EMALi aastapreemiatele esitatakse aasta aastalt järjest enam kandidaate, sel aastal kokku 24, mida on viis enam, kui eelmisel aastal. Žürii läbis üle 1000 kilomeetri, et kõik esitatud objektid üle vaadata.

Tänavune aastapreemiate konkurss tõi esile mitmekesise ja professionaalselt küpse maastikuarhitektuuri pildi, kus tähelepanu on liikunud vormilt sisule – elurikkusele, kasutusmugavusele ja paiga eripära väärtustamisele. Projektid näitasid, et Eesti maastikuarhitektuur on kiiresti kujunemas üha teadlikumaks ning tundlikumaks nii ökoloogilise kui sotsiaalse keskkonna suhtes.

Esile tõusid lahendused, kus olemasolevat keskkonda on käsitletud hoolivalt ja oskuslikult. Vanade puude ja väärtuslike kasvukohtade säilitamine, nagu Krulli pargis, näitas, et linnaruum saab areneda kooskõlas juba olemasoleva rohevõrgustikuga. Pelgulinna kogukonnaaed ja Kolahoov tõid esile koosloomelise mõtteviisi: ruum ei ole üksnes kujundatud, vaid ka ühiselt kasutajatega koos edasi vormuv.

Haridusasutuste välialad paistsid silma selle poolest, et maastikust saab õppimise ja kogemise keskkond. Pelgulinna ja Rae riigigümnaasiumide lahendustes toetavad rohealad õpilaste koolielu, loovust ja tervislikku liikumist, pakkudes nii vaiksemaid kui aktiivseid tsoone.

Ajutised ja üleminekualad pöörasid tähelepanu ressursside targale kasutamisele. Sepapaja 12 parkla ja Liivalaia Trassipark näitasid, et ka ajutine ruum võib olla kvaliteetne, elurikkust toetav ja inimeste poolt kiiresti omaksvõetud. Taaskasutatud materjalid, päästetud taimed ja paindlikud maastikulahendused annavad eeskuju tuleviku linnakeskkonnale.

Kokkuvõttes näitab tänavune ülevaade, et Eesti maastikuarhitektuur liigub kindlalt suunas, kus ruum on samal ajal kaunis, toimiv ja hooliv: koht, kus loodus ja inimesed toimetavad harmoonias ning kus iga lahendus loob väärtust säilitades samas paiga olemust. Usun, et selle aasta konkursilt hakkab nii mõnigi lahendus ideena levima ja on suurepärane, et tellijad on hakanud hindama ka ajutise lahenduse olulisust.

Kristiina Kupper, žürii esimees

Žürii: Kristiina Kupper, Kadi Nigul, Taina Suonio, Lauri Klein